

Jeg har i Betænkningen givet en Oversigt over, hvad man har opført af danske Forfattere i et Tidsrum af 5 Aar. Ved det første Øjekast ser det ganske tiltalende ud, at man i Femaaret 1901—06 har spillet af Holberg det første Aar 7 Stykker, næste Aar 3, det tredje Aar 3, det fjerde Aar 5 og det femte Aar 4 Stykker og saa fremdeles hele Rækken af Forfattere, men naar man ser nøjere til, viser det sig, at det er Tordenskjolds Soldater, det er de samme Stykker, der gentages. Af Oehlenschläger har Teatret i de 5 Aar ikke opført mere end et halvt af hans Skuespil. Man har taget 1ste Del af „Landet fundet og forsvundet“ og har kaldt det „De to Armringe“. Paa den Maade er Oehlenschläger bleven repræsenteret paa Teatret i de 5 Aar. Man har rejst hans Statue udenfor Teatret, og skal man i Fremtiden tale om Oehlenschläger, vil man finde ham udenfor Teatret, ikke indenfor. Man siger, det er, fordi Nutidens Smag ikke bryder sig om Oehlenschläger, men deri tager man fejl. Prøv en Gang at se ned paa Dagmar-teatret i Jernbanegade, hvor man med stor Dygtighed har spillet flere af Oehlenschlägers Tragedier for fuldt Hus Aften efter Aften. Det er altsaa ikke Smagen, det skorter paa. Men det er den Maade, hvorpaa Teatret har ment at burde vise Skuespillet Hensyn eller rettere Mangel paa Hensyn, der har gjort, at Skuespillet tilsyneladende er blevet trængt tilbage og Operaen er kommen i første Række.

Jeg er enig med det ærede Medlem for Københavns 13de Valgkreds (Meyer) i, at der ikke i og for sig er nogen Ulykke i, at Operaen til en Tid har en fremtrædende Rolle paa det kgl. Teater. Jeg kan være enig i, at Musikken har saa stor og forældende Betydning, og hellere vil jeg se og høre en god Opera end se og høre et mindre godt Skuespil, og jeg tænker, at mange ræsonnere paa samme Maade. Men jeg gør opmærksom paa, at Forholdet i tidligere Tider var det, at det kgl. Teater opførte Skuespil 4 Aftener om Ugen, Opera 2 Aftener, og den ene Aften var helliget Balletten. Nu, da man har optaget Søndag-Eltermiddags-Forestillinger, er der 8 ugentlige Forestillinger paa det kgl. Teater. Jeg finder, det vilde være en praktisk Ordning, at man gav Skuespillet de 4, Operaen de 3 og Balletten den ene Aften ugentlig. Men Forholdet er blevet det, at vi i Øjeblikket have særlig fremragende Kræfter ved Operaen, og det er en Hovedgrund til, at Operaen i den Grad,

som Tilfældet nu er, er kommen i første Række. Havde man ikke saadanne Kræfter, som vi i Øjeblikket have i Herold og Cornelius, er det min Overbevisning, at Operaen ikke vilde blive søgt saa meget, som den nu bliver. Det er ikke ny Operaer, der opføres. Herold udfører Aar efter Aar de samme Roller i de samme Stykker, og det viser yderligere, at det er mest, fordi man glæder sig over at høre denne udmærkede Sanger, at man søger Operaen. Og noget lignende er Tilfældet med Cornelius. Men der er en Fare i, at det kgl. Teater i saa høj Grad forcerer en Kunstart af Hensyn til et Par enkelte fremragende Kunstnere. Det har sine Misligheder i Længden, at man kun indbydes til at se Stjerner. Det fører til, at det jævne, flittige, gode Arbejde kommer i Miskredit. Det Arbejde bliver ikke paa-skønnet, naar man i Fremtiden kun bryder sig om at høre Genierne og nyde den Kunst, de kunne udføre. Det vil eller det kan føre en Reaktion med sig paa det kgl. Teater, hvis den Ulykke skulde ske, at de to udmærkede Sangere, jeg har nævnt, ikke vare i Stand til at optræde paa det kgl. Teaters Scene.

Jeg mener, at en forstaaende Teaterledelse vil kunne forene de tre Kunstarter paa en passende Maade som hidtil paa det kgl. Teaters Scene, og jeg kan derfor ikke være med til at tilraade, at man skal gaa til at opføre et Stats-teater foruden det, vi have. Jeg tror, vi gøre det kgl. Teater og dets Direktion en Tjeneste ved at sige til den ærligt og aabent, at det er en Illusion, naar de hilde sig i den Forestilling, at Rigsdagen vil gaa med til at bevilge et nyt Teater og drive det i Fremtiden, paa en Tid tilmed, hvor der foreligger saa mange store økonomiske Opgaver, som der her foreligger for os: Der kræves ca. 8 Mill. Kr. mere aarlig end hidtil til Lønninger for Embeds- og Bestillingsmænd, 4 Mill. Kr. mere aarlig til ny Jernbaneanlæg, flere Millioner aarlig i en Række af Aar til Tiendeafløsningen; der forestaar en Ordning af Forsvarsvæsenet, og mange andre store, økonomisk vigtige Spørgsmaal trænge sig paa og kræve Statsmidler. Tror da virkelig nogen for fuld Alvor, at man her med nogen Nytte kan komme til Rigsdagen og sige: Maa vi ogsaa bede om 2—3 Mill. Kr. til et nyt Teater her i København? Jeg tror, at Vælgerne med Rette vilde spørge: Hvad gaar der af Rigsdagsmændene? Og selv om man ad privat Vej kunde faa oprettet en Talescene, og selv om private